

No. ....

31 Ocak 1967
İstanbul (Ankara)

Dalaysel ve ve Saygun

24 ocak 1967/Devlet Konser Salonu/Oktay Dalaysel (keman), Metin Ö. güttü (piyano) / Haendel: mi majör sonat; Bach: yalnız keman için re minör partita; Metin Ögüt: fantezi; Ravel: sonat; Wieniawski: scherzo - tarantelle; Paganini: mi minör sonatine (bis olarak) /.

● KTAY Dalaysel genç kuşağın en fazla çalışan, sık sık konser veren kemançılarından biri. Aslında yalnız bu yönü ile bile desteklenmesi, alkışlanması lâzım. Ayrıca büyük bir teknik kolaylığı da var: en güç pasajları rahatlıkla çıkarıyor. Bütün bunlara bir başka özelliğini daha ekliyorum: sesleri de temiz Oktay Dalaysel'in. Ama ben yine de memnun ayrılmadım konserden. Evet, iyi bir tekniği var sevgili arkadaşı - mın; fakat Wieniawski için, Paganini'nin hızlı bölümü için notaları çalmak yetmez sanırım, parlak çalmak, cakalk çalmak gerekir. Bir başka deyişle «brio» su yok Oktay Dalaysel'in. İpin üzerinde başarıyla yürüyor ama ip iki minarenin arasında değil de yenden bir karış yukarda gerilmiş gibi geliyor size, sıkılıyor sunuz; Bach ise yorum yönünden bu yaştaki bir kemançıının altından kolaylıkla kalabileceği bir eser değil. Ayrıca Oktay Dalaysel fazla telaşlıydı, fazla tüknefti bu yapıtta. Bölüm aralarında bile bize soluk almak fırsatını vermedi, courante'a akort sesleri, akort seslerine sarabandede bağlandı. İnsan Wieniawski'nin, Paganini'nin orta şekerlisine tahammül edebiliyor da öğrenci işi bir Bach'da azap duyuyor. Bana sorarsanız, konserin başından sonuna kadar zevkle dinlenen tek eseri Haendel idi.

Piyaniist Metin Ögüt'ün eşliği ise fazla renksizdi, Ravel'de bile kişilikten yoksundu. Bir piyaniist, isterse Haendel'e eşlik ediyor olsun, piyanonun kapağını kapadı mı deli oluyorun. Siz ağza kapalı şarkı söylediğini gördünüz mü, duyduunuz mu hiç?

● KTAY Dalaysel resitalinde Metin Ögüt'ün bir kompozisyonunu da çaldı.

«Fantasia quasi una sonata» başlığını taşıyan eser, birbirinden kesin hatlarla ayrılan dört bölümden kurulmuş. Kısa bir ağır girişten sonra Franck'ın Hindemith'den olma bir çocuğu geldi, onun peşinden romantik kılıklı ağır ezgilerin altına yerleştirilmiş a patifik akorlar dinledik ve eser Prokofyef'i hatırlatan bir hızlı bölümle bitti; olmasıyla olmaması arasında hiçbir fark bulunmayan kompozisyonlardan.

Konserden çıkarken beste cilerden birine rasladım, «— nasıl buldun Metin Ögüt'ü?» diye sordum; «— çok iyi piyanist!» dedi. Vestiyerde piyanistlerimizden biri paltosunu giyiyordu; usulca yanıma yaklaştım ve «— Metin nasıldı?» diye sordum; «— valla hi şaşırırım», dedi; «bayağı iyi besteciymiş!»

27 ocak Cuma, 28 ocak Cumartesi 1967/Devlet Konser Salonu/Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının konserleri/Şef: Hikmet Şimşek; solo list: Piyaniist Bernard Ringeisen (Fransa) / Beethoven: Fidelio uvertürü; Beethoven: 5. piyano konçertosu; Saygun: op. 29. 1. senfoni/.

● HANI bizim orkestranın uzun zamandan beri bu kadar kötü bir konserini dinlemedim dersem alışmış olduğunuz «mübalâğacılığım» vermenizden korkuyorum; öyleyse metodu değiştirmeme izin verin. O Fidelio uvertürü Gerard Hoffnung'un dördüncü Leonore'sini bile gölgede bırakacak kadar etkileyiciydi, Beethoven'ın kulaklarının bile işitebileceği bir sertlikteydi, kabalıkta idi. Beşinci konçerto ise, orkestra girişleri yönünden, Haydn'm muzipliklerle dolu bütün senfonilerini geride bıraktı. Hattâ bu konçertodan dökülen yanlış notaları toplasaydı, Beethoven, sağlığında bir yedinci konçerto bile besteliyebilirdi sanıyorum. Altıncısı malûm, keman konçertosunun gizlice yapılmış bir kopyesidir. Doğrusu Bay Ringeisen ile Bay Şimşek, Bonn'u üstada malzeme yetiştirme için kıyasıyla bir yarış yaptılar cuma gecesi. Yalnız ben Bernard Ringeisen'i bir

kere de çıplak görmeden son sözümü söylemeyeceğim; üstündeki potlar Şimşek'in diktiği elbiseden mi geliyordu, kendi yapısından mı, salı geceleri radyo resitalinden sonra iyice belli olacak. Kırk yılın Ludwig van Beethoven'i bir çırpıda Ludwig fon Beethoven haline gelivermişti ve dünyanın şu karışık günlerinde bu pırlıtlı üniforma o çiçekbozuğu surata Mao Çe Tung'ya da İhami Soysal'ı bile korutacak kadar çok yakışmıştı.

● A MA sanmayın ki pişmanum bu konsere gittiğim için. Programın ikinci bölümünde Saygun'un ilk senfonisini büyük bir zevkle dinledim. Hem de orkestranın ve Şimşek'in yaptığı her şeyi Saygun'a malederek. Eser hangi yönden ve hangi şartlar altında da bakarsanız bakın, güzel, etkili. O kadar etkili ki siz isteseniz de, istemenseniz de ken dinli dinletiyor. Ustaca bir orkestralama, nefes alışların, nefes verişlerin dahiyane den gesi ve her notanın altında ki pırdayan bir ateş. On yıl kadar önce, Türkiye'deki ilk çalışmada beğenmemiştim bu eseri; iyice hatırlıyorum. Bu arada eser değişmediğine göre ben değişmişim; çok sevindim buna.

Hadi şu yazıyı bir fıkrayla tatlıya bağlayayım: konserin provaları sırasında klarinetçi Hayrullah Duygu yanındaki kulaklığına eğilmiş ve «— Hikmet Şimşek» demiş, «Saygun'u Beethoven'den iyi biliyor.» Öteki, iki nota arasında usulca göz kırpmış ve çaktırmadan fısıldayivermiş: «— Sen Beethoven'ı Saygun'dan iyi biliyorsun da sana onun için öyle geliyor.»

FARUK GÜVENÇ